

Política | Actualitzat el 25/07/2021 a les 19:59

El Ministeri de Defensa dispara el pressupost i gastarà més de 10.000 milions el 2021

Aquest serà un any de rècord en inversió militar gràcies a que la Moncloa està inflant el crèdit de l'exèrcit espanyol molt per damunt dels comptes aprovats

Un tanc de l'exèrcit espanyol. | Ministeri de Defensa

El 2021 serà un any extraordinari pel que fa a la **despesa militar**. Després que els **pressupostos generals de l'Estat** van preveure la partida més elevada de la història per al **Ministeri de Defensa**, la Moncloa ha anat més enllà i només en els primers cinc mesos ha elevat el sostre del crèdit en més de 1.000 milions, situant-lo per primer cop per damunt dels 10.000 milions, i folgadoament. La **inversió en armament** serà igualment més elevada que mai.

El Congrés dels Diputats va validar a finals de desembre uns comptes que preveien que el Departament que comanda **Margarita Robles** tingués un sostre de despesa de **9.411,9 milions**, el qual ja suposava un increment notable respecte els 8.456 milions dels anteriors del 2018 que es mantenien vigents i reflectia el sostre pel que fa a crèdit inicial fins llavors. Aquest llistó, però, el maig ja havia crescut en 1.000 milions més en ampliacions de crèdit, **fins als 10.413,6 milions**. I no és la darrera xifra, ja que aquesta probablement seguirà creixent fins al desembre.

Sense haver arribat a l'equador de l'exercici, Defensa ja supera el crèdit màxim que havia tingut fins ara, del 2008, quan va assolir els 9.810,8 milions el desembre. D'aquesta manera, se supera ja amb escreix els 10.000 milions de despesa prevista, **un 45% més de la quantitat amb què**

es va tancar el 2016, fa escassament cinc anys. La partida del Ministeri s'havia reduït des de la crisi del 2008, però en els darrers anys ha remuntat amb força, batent tots els rècords anteriors.

```
!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(e){if(void 0!==e.data["datawrapper-height"]){var t=document.querySelectorAll("iframe");for(var a in e.data["datawrapper-height"])for(var r=0;r
```

Aquest sostre extraordinari del 2021 respon en bona mesura a l'increment de la despesa en armament. La despesa prevista en **inversions de Defensa suma 3.634,1 milions**, també un rècord històric, i molt per damunt dels 2.913,5 milions amb què es va tancar el 2020 i dels 3.303,2 milions del 2018, l'anterior sostre ara superat. I una bona part d'aquesta quantitat se destina a inversions en programes especials de modernització armamentística, els quals s'emporten 2.091,6 milions.

Tenint en compte que el conjunt de la inversió de tots els ministeris suma 8.770,3 milions, es tracta d'un bon pessic. Per exemple, la inversió prevista en conservació de carreteres és de 1.032,8 milions aquest 2021, mentre que la de construcció de noves vies queda en 980,3, motiu pel qual la compra de nou armament per si sol suma **més que tota la despesa en carreteres** del Ministeri de Transports, per fer-ne una idea.

Ara bé, a què es deu aquesta elevada quantitat, i sobretot com és que el govern espanyol infla tant el pressupost de Defensa, malgrat que el Congrés li va imposar un sostre que ha superat en més de 1.000 milions en tan sols cinc mesos? En realitat, no és -per ara- una xifra estratosfèrica si es compara amb les desviacions que van tenir lloc en exercicis anteriors. Entre 2012 i 2015, l'increment pressupostari d'aquest departament durant el curs **rondava o superava els 2.000 milions anuals**.

[h3]Despesa amagada al Congrés[/h3]

L'estratègia era senzilla: per no haver de defensar, debatre i votar a les cambres crèdits elevats en matèria militar, el govern espanyol sistemàticament n'aprojava de més baixos i, posteriorment, **els inflava per acord del consell de ministres**. En concret, amagava les partides destinades a missions a l'exterior o als programes d'armament de cost molt elevat, malgrat sabia que aquests recursos els acabaria necessitant. El 2016, però, el **Tribunal Constitucional** li va parar els peus i va declarar inconstitucional aquesta pràctica, motiu pel qual es va haver de moderar en els exercicis posteriors.

Les **missions a l'exterior**, de fet, acostumen a costar prop de 1.000 milions anuals a l'Estat, però la partida que se'n preveu inicialment sempre és molt més baixa. En els comptes del 2021 era de 314 milions, però ja ha hagut de rebre noves aportacions. L'executiu central va insuflar-li el març 569,8 milions des del fons de contingència i, al cap d'un mes, n'hi van arribar 291,8 milions més per la mateixa via. Tot **sense debat polític** al Congrés, malgrat que no es tracta de despeses sobrevingudes a causa de l'esclat de cap guerra, sinó per mantenir els operatius ja existents i previstos.

[h3]La roda de la compra d'armament[/h3]

Per altra banda, inflen la factura també els **programes especials d'armament (PAE)**, on es destina bona part del pastís d'inversions. Es tracta de programes impulsats inicialment durant el govern de **José María Aznar** i mantinguts pels governs posteriors amb l'objectiu d'incentivar la **indústria armamentística espanyola**. El negoci és rodó, ja que el mateix exèrcit encarrega a mig termini armament molt car i en gran quantitat a les empreses, les quals reben també un préstec del govern espanyol a un interès molt baix per poder fer l'elevada inversió requerida, sabent d'antuvi que serà el mateix executiu qui les acabarà comprant, les necessiti o no. Risc zero.

Es tracta de programes basats en compromisos previs i, per tant, que hipotequen el govern espanyol fins i tot en moments complicats, com l'any de la pandèmia, quan va gastar 9.500 milions des del Ministeri de Defensa (<https://www.naciodigital.cat/noticia/218090/ministeri->

defensa-gastat-mes-9500-milions-durant-any-pandemia) . Aquest 2021, ja va començar amb inversions compromeses amb anterioritat de més de 2.200 milions. Alguns partits ja havien qüestionat la necessitat d'aquesta despesa tan estratosfèrica amb escàs retorn, però el cert és que tots els governs han **seguit inflant els PAE** i encarregant nous projectes d'aquest tipus.

[h3]L'actual govern manté la línia[/h3]

L'últim exemple, el consell de ministres de dimarts passat, el qual va aprovar un préstec de 356,5 milions a l'empresa Tess Defence perquè construeixi **vehICLES de combat VCR 8x8**, per bé que el desembre passat ja li va lliurar 50 milions i, fins al 2024, el crèdit total pujarà a 1.258 milions. Els recursos, a més, no surten del Ministeri de Defensa, sinó del d'**Indústria, Comerç i Turisme**, el qual no recuperarà el préstec fins que l'exèrcit no pagui a l'empresa per adquirir l'armament, un cop estigui llest.

No és, però, l'únic acord del consell de ministres d'aquest 2021 que compromet gran quantitat de recursos durant anys -tot i que sí el més costós-. Entre d'altres, el 6 d'abril va impulsar un contracte de 90 milions durant dos anys per al **manteniment de vaixells de l'Armada**; el 13 d'abril va comprometre 128,3 milions fins al 2025 per adquirir camions militars i va reprogramar 250 milions per a la compra de l'**avió EF-2000**; el 8 de juny va acordar la compra per 100,8 milions de diversos **radars militars**; i el 15 de juny va habilitar 91,4 milions per als següents 48 mesos per sostenir tres avions de l'exèrcit de l'aire.

[h3]Un pressupost hipotecat a mig termini[/h3]

Si bé és cert que algunes despeses es recalendritzen, això només serveix per xutar la pilota endavant. El maig del 2021, segons la Intervenció General de l'Administració de l'Estat, el Ministeri de Defensa tenia **compromisos de despesa per a anys posteriors de fins a 22.674,8 milions**, més que tota la resta de departaments del govern espanyol junts, fins i tot el de Transports, el qual té emparaulats 12.800,6 milions. Aquesta quantitat, en tot cas, és força estable i gairebé sempre se situa per damunt dels 20.000 milions, ja que es van encarregant nous projectes a mesura que s'adquireixen els anteriors. I la roda va girant.

```
!function(){"use strict";window.addEventListener("message",(function(e){if(void 0!==e.data["datawrapper-height"]){var t=document.querySelectorAll("iframe");for(var a in e.data["datawrapper-height"])for(var r=0;r
```

[h3]El cost real de l'exèrcit[/h3]

Malgrat tot, el pressupost del Ministeri de Defensa dista molt de recollir la **despesa militar total** del govern espanyol. Els préstecs per finançar la construcció dels PEA, per exemple, ja s'ha vist que surten del Ministeri d'Indústria. Per això és enganyós quan s'assegura que la despesa militar espanyola no compleix amb els compromisos de l'**OTAN** o es baixa en relació amb la d'altres estats que sí que la tenen centralitzada, mentre que, en el cas espanyol, està dispersa en diversos departaments i organismes per camuflar-la.

Aquest és un assumpte que metòdicament analitza el **Centre Delàs**, segons el qual el pressupost consolidat del Ministeri de Defensa (si se li suma el CNI i organismes autònoms) assolia ja d'inici els 10.863 milions, mentre que el total de despesa militar del govern espanyol -aprovat pel Congrés i sense les modificacions posteriors- ja duplicaria aquesta xifra, **fins als 21.623 milions**. Un informe d'aquesta entitat (http://centredelas.org/wp-content/uploads/2020/12/WP_AnalisisCriticoPresupuestoDefensa2021_CAST_DEF.pdf), per exemple, apunta que els crèdits per a recerca i innovació militar augmenten un 44,7%, fins als 676 milions, **triplicant la despesa prevista per a recerca sanitària**. Van destinats sobretot a elaborar l'armament dels PAE que posteriorment l'Estat comprarà.